

MAGASINET

LØRDAG 18. OKTOBER 2025

Dagbladet

STERK STORM

Jon Øigarden (54)

går fra null til hundre

på et øyeblikk.

**– Det er selvsagt en
styrke som skuespiller,
og noe jeg kan takke
Touretten for, sier
skuespilleren.**

Intervjuet

TEKST: CECILIE GJERKEN RAKKE | ceciliegjerkenrakke@gmail.com | FOTO: KRISTIN SVORTE

Skuespiller Jon Øigarden (54)
åpner opp om diagnosen
og drittsekkrollene.

MANNEN BAK DRITTSEKKENE

KASTER JAKKA: Jon Øigarden huskes best for drittsekkrollene, selv om han har vært innom de aller fleste sjangre. – Antagonisten blir lagt merke til i større grad enn han som bare er god, sier han selv.

”

Det er unektelig noe barnslig over det å kle seg ut og late som jeg er en annen enn meg selv, men det er jo det konseptet skuespill går ut på.

SMINKEDOKKE: Sammen med skuespillerne Thorbjørn Harr og Pia Tjeltoe gir Jon Øigarden liv til Strindberg-dramaet «Dødsdansen» på Nationaltheatret i høst.

Han kaster seg mot veggen, ramler sammen og spretter opp igjen. Øynene ruller, munnen åpner seg i et lydløst skrik før han synker sammen i en stol.

Har det klikka for skuespilleren?

Har mannen blitt riv ruskende gal? Jon Øigarden ler så glipa mellom fortenna blir synlig. Gi ham et publikum, og han byr på hele følelsesregisteret, som nå når Dagbladets fotograf retter linsa mot ham.

– Jeg er ikke gal, jeg bare leker. Enkelt forklart er det jo det som er jobben min.

– Det må kanskje en dose galskap til for å få det til å funke?

– Ja, kanskje? Det er som når unger leker sammen, kanskje har jeg aldri blitt ordentlig voksen. Det er unektelig noe barnslig over det å kle seg ut og late som jeg er en annen enn meg selv, men det er jo det konseptet skuespill går ut på.

Han henger fra seg den stramme uniformsjakka, under har han hvit skjorte og skinny jeans. Foran

speilet sjekker han sveisen, retter på skjorta og viser vei inn i en dyprød salong via Nationaltheatrets intrikate trappesystem.

Kapteinsjakka han bruker på scenen som Edgar i Strindbergs dystre drama «Dødsdansen» er til forveksling lik den han har på seg i krigsdramaet «Blücher», hvor han spiller kommandør Per Askim. Filmen skildrer dramaet som utspant seg i Oslofjorden natt til 9. april 1940.

Øigarden er fast ansatt på Nationaltheatret, men har stadig permisjon for å spille i filmer og tv-serier. Å velge det ene foran det andre er umulig.

– Hjertet mitt er der jeg er i øyeblikket, dette yrket krever hundre prosent tilstedeværelse. Timing er det viktigste både foran kameraet og på scenen, så selv om jeg bruker ulike muskler er det også mye som er likt.

De siste tretti åra har han gestaltet roller fra det hysterisk morsomme til det bunnløst tragiske, som teatermaskene fra antikkens teater.

– Skuespill er seriøst og viktig, men det er også →

STOLLEKEN: – Kanskje har jeg aldri blitt voksen, lurar Jon Øigarden på, og forteller om den barnslige gleden han kjenner på når han kler seg ut som en annen enn den han er.

«Jeg måtte male med bred pensel for å gjøre ham troverdig, og det var både utfordrende og gøy. Det er vel en av de mest ufysiske karakterene jeg har spilt.»

galskap og moro, konseptet er underholdning, ikke sant, det må vi ikke glemme. Det handler om å kaste hemningene og slippe seg løs, både på scenen og i salen.

Allerede på barneskolen var han en av dem som hadde vanskelig for å sitte stille i klasserommet. Jon Øigarden har Tourettes syndrom, en tilstand som kjennetegnes av ufrivillige bevegelser, såkalte tics. Han fikk diagnosen som barn.

– Jeg har en mild grad av det, det er det viktig å understreke for det er mange som har det mye verre enn meg. Jeg lever ... hva skal jeg si, helt greit med det.

– Hva legger du i «helt greit»?

– Jeg vet jo ikke hvordan det er å ikke ha det, det har alltid vært en del av meg og det har ikke endret seg.

Han blir sittende og tenke.

– Noen ganger skulle jeg gjerne vært det foruten, men hvis jeg hadde fått valget om å ta det vekk så vet jeg ikke helt, for jeg vet jo ikke hvem jeg er uten denne diagnosen.

Sola skinner inn gjennom ei glippe i de tunge gardinene på Nationaltheatret.

– Jeg har rask tilgang til følelsene mine, og kan gå fra null til hundre på et øyeblikk. Det er selvsagt en styrke som skuespiller, og noe jeg kan takke Touretten for.

Det var vanskeligere i barne- og ungdomsårene. I klasserommet kunne han si eller gjøre rare ting, noe som ble kommentert av de andre ungene. I gymmen ble han kalt «blue knees», fordi han hadde blåmerker etter å ha slått knærne sammen for å distrahere seg selv når impulsene fra hjernen forstyrret ham.

– Som barn vil du bare være som alle de andre. Jeg ville ikke være spesiell.

Han skifter stilling i den røde fløyelsofaen.

– Det er en veldig uro. Jeg kan ha konsentrasjonsproblemer, men jeg kan også være ekstremt konsentrert når jeg får noe på hjernen.

– Som for eksempel?

– Det kan være signaler fra hjernen om at jeg må blunke eller gjøre sånn eller sånn for å få ro.

Han viser med hele seg hvordan det kan arte seg når disse signalene slår inn.

– Det kan være ganske utmattende.

Uroen før han skal prestere er også utmattende.

I ET SPEIL, I EN GÅTE: – Det er et stort sprik mellom karakterene jeg spiller og hvem jeg er privat, sier Jon Øigarden og røper at han er mest glad i rolige dager uten store planer.

”

Jeg skal ikke påstå at jeg bare er snill og grei, men det er et stort sprik mellom karakterene jeg spiller og hvem jeg er privat.

PÅ JOBB: – Jeg blir stoppet av alt fra 14-åringer til 80-åringer som vil snakke om Jeppe i «Exit», forteller Jon Øigarden.

Hjertet dunker, nervene krøller seg.

– Jeg blir veldig, veldig nervøs før jeg går på scenen, spesielt på premieren og de første, si femten, forestillingene. Så slipper det litt.

Han spør seg selv hvorfor: Er det for å glemme tekst? Ja, da passer han på å lære teksten ekstra godt. Er det for å ikke virke troverdig? Ja, da går han enda dypere inn i karakteren.

– Men det blir aldri godt nok, selv om jeg terper og terper er jeg like nervøs.

– Hvordan håndterer du det?

– Helt konkret? Jeg drikker ikke kaffe før en forestilling, fordi kaffe gjør meg shaky. Jeg spiser heller ikke masse mat, fordi fordøyelsen krever energi. Utover det prøver jeg å ikke være altfor gira eller altfor slapp.

Mellomrommet mellom tennene blir igjen synlig.

– Det er et helvete.

– Du kunne valgt en annen jobb?

– Ja, jeg kunne jo det. Hvis det er noen der ute som kan tilby meg en annen jobb kan de gjerne ta kontakt.

– Er det verdt alt ubehaget?

– Ja, det er det, men ...

Han smiler skjelsmsk.

– Det er en painful erection.

– Apropos ereksjon, savner du Jeppe i «Exit»?

– He-he, innimellom. Jeppe er fascinerende avskyelig på en nesten tegneserieaktig måte, samtidig er også han et menneske av kjøtt og blod. Jeg måtte male med bred pensel for å gjøre ham troverdig, og det var både utfordrende og gøy. Det er vel en av de mest ufysiske karakterene jeg har spilt.

Når folk stopper ham på gata for en selfie er det ofte den kokainavhengige og kvinnehatende finansmannen Jeppe i «Exit» de refererer til. Dramaserien vakte både oppsikt og avsky da den gikk på NRK i perioden 2019-2023, og skildrer livet innad i et finansmiljø der livet handler om grensesprengende festing og rus, og kostnaden livsstilen kommer med.

– Jeg blir stoppet av alt fra 14-åringer til 80-åringer som vil snakke om Jeppe og «Exit».

– 80-åringer?

– Ja, særlig damer, de synes det er så artig at vi er så gjerne i den serien.

De hvite joggeskoene danser tango under bordet. →

JON ØIGARDEN

Født: 31. mai 1971.

Familie:

Gift med Caroline Giertsen Øigarden, sammen har de tre barn.

Beste egenskap:

Jeg kan tåle ubehag – jeg greier å stå i det, selv om kroppen sier «løp».

Verste egenskap:

Jeg forventer ofte mer av meg selv enn det som er rimelig.

Redd for: At jeg ser

tilbake og angrer over de tingene jeg ikke våget.

Ser på: Mennesker –

de små nyansene, svakhetene, det autentiske.

Når gråt du sist?

Felte en tåre da min datter Mirella flyttet ut.

Det klokeste rådet du har fått?

«Du må ikke være perfekt, du må være ærlig.»

Din mest dramatiske opplevelse? Husker ikke.

Hva gjør deg forbanna?

Urettferdighet. Når noen blir redusert til et bilde andre har lagd, ikke den de er.

Hva gjør deg glad?

Når jeg lykkes i å skape noe ekte, enten i skuespill, relasjoner eller bare i et stille øyeblikk.

Oppsummer helsa di i en setning: Bra.

Hva gjør du hvis du er statsminister for en dag?

Gir jobben videre.

Hva vet ikke folk (flest) om deg? At jeg bruker mye tid på tvil, ikke av svakhet, men fordi jeg prøver å forstå.

Hva gjør du om ti år?

Gleder meg over hverdagen.

UROKRÅKE: Jon Øigarden har Tourettes syndrom, og har mye uro i kroppen. – Noen ganger skulle jeg gjerne vært det foruten, men hvis jeg hadde fått valget om å ta det vekk vet jeg ikke helt, sier skuespilleren.

”

Uansett om jeg spiller en skikkelig drittsekk eller et mer sympatisk menneske handler det om balanse. Drittsekker er mennesker de også, ikke bare drittsekker.

NERVØS ENERGI: – Jeg drikker ikke kaffe før en forstilling, fordi kaffe gjør meg shaky, sier skuespiller Jon Øigarden om å roe nervene før han skal på scenen. Her sammen med medspiller Pia Tjelto i sminken på Nationaltheatret.

– Uansett om jeg spiller en skikkelig drittsekk eller et mer sympatisk menneske handler det om balanse. Drittsekker er mennesker de også, ikke bare drittsekker.

– Du velger ofte drittsekkrollene?

– Egentlig ikke, men det er de rollene jeg huskes best for. Hvis det å være skuespiller kan sammelignes med å være kokk har jeg mange ulike retter på repertoaret, jeg kan lage suppe, salat, stek, alt mulig, selv om drittsekkrollen muligens har blitt min signaturrett. Antagonisten blir lagt merke til i større grad enn han som bare er god.

Han krøller ansiktet til en skremmende grimase.

– Hvis fyren kan ha litt faenskap boende i seg er det mye mer utfordrende og gøy for meg som skuespiller enn om han bare er snill og grei.

– Sånn som deg?

– Jeg skal ikke påstå at jeg bare er snill og grei, men det er et stort sprik mellom karakterene jeg spiller og hvem jeg er privat. Jeg vil helst ha ro og fred rundt meg, og er veldig hjemmekjær.

Han elsker sånne dager uten stort program, dager hvor han kanskje fikser noe i hus eller hage, går en tur og ellers bare henger hjemme med familien.

Hjemme er Nordberg i Oslo, hvor han bor sammen med kona Caroline Giertsen Øigarden og ei datter på fjorten. De to eldste ungene har flyttet ut.

– Det er selvsagt litt vemodig når ungene forlater redet, men det er også noe fint og naturlig med det også. En epoke er over, og en ny begynner.

Han snakker om å finne ny mening i en hverdag som ikke lenger er preget av unger som skal hit og dit i samme grad som før.

– Sånne overganger kan være utfordrende, men så blir det en ny hverdag ut av det.

– Hvordan har du det med å bli eldre?

– Jeg ser meg selv i speilet hver dag og merker ingen stor forandring, men jeg skjønner jo at jeg har blitt godt voksen når de eldste barna er blitt voksne. Det jeg derimot merker er at det blir stadig viktigere å holde seg i god form.

– Ja?

– Ja, for jeg har mer vondt i ryggen enn før, det sitter i korsryggen.

– Du virket temmelig elastisk under fotoseansen i morges?

– Ja, for jeg har funnet en løsning som funker: Jeg kjøper stadig en hardere madrass. •